

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΑΩΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΘΗΚΕ

αντίλαλος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ «ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»

Σπιγμιότυπο από την εκδρομή του συλλόγου μας.

ΤΕΥΧΟΣ Νο 5 - ΕΤΟΣ Ε' - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ '87

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούμε, όσοι θέλουν να γράψουν άρθρα ή δοκίμια για την εφημερίδα να τα στέλνουν έγκαιρα στα γραφεία του Συλλόγου: Νικηταρά 8 - 10, Αθήνα.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Η εφημερίδα μας διανέμεται δωρεάν
Οι προσφορές είναι προαιρετικές και
δημοσιεύονται στον «Αντίλαδο της Βρισας».

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ όσους έχουν
συγγενείς στο εξωτερικό να μας
γνωρίσουν την διεύθυνσή τους
για να τους στείλουμε τον ΑΝΤΙ-
ΛΑΔΟ της ΒΡΙΣΑΣ.

Όσοι γνωρίζετε αλλαγές τηλε-
φώνων ή διευθύνσεων ενημερώ-
στε μας.

Όσοι έχετε παλιές φωτογραφίες
(με την υποχρέωση επιστροφής)
στείλτε μας για να τις δημοσιεύ-
σουμε

αντίλαδος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

«Ο ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»

Νικηταρά 8 - 10 1ος όροφος
ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3225181

ΤΕΥΧΟΣ

No 5

Επιμέλεια έκδοσης
ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

Το Περιοδικό συντάσσεται
από το Διοικητικό Συμβούλιο
και συνεργάτες

Υπεύθυνο σύμφωνα
με το νόμο
το Διοικητικό Συμβούλιο

Πληροφορίες κλπ.
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΣ
ΤΗΛ 3225.181

Φωτοσύνθεση - οφσετ
Σταμ. Χατζηγιάννης
Ιμβρου 5 - τηλ. 2517.405
N. Ιωνία 142 32 - Αθήνα

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ
ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΣΤΗΝ ΒΡΙΣΑ**

- 1 .16 Αυγούστου ο καθιερωμένος χορός του Συλλόγου μας στον Πλάτανο.
2. Το πρώτο 15νθήμερο του Αυγούστου εκδρομή στο Β.Α. τμήμα του νησιού μας και
3. Μια εκδήλωση για την νεολαία μας.

Σας καλούμε όλους για έναν όμορφο διασκεδαστικό Αύγουστο.

To Δ.Σ.

Ευχαριστήριο

Ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο της κοινότητας Βρίσας ευχαριστεί τον καθηγητή της Ιατρικής κ. Βάσσον Γεωργ. Καραμάνον δια την προσφορά – Δωρεά ενός καρδιογράφου εις την κοινότητά μας.

Ο Πρόεδρος
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Δ. ΣΙΓΕΩΡΓΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Την 7ην Μαΐου αφίχθει στο χωριό μας, ο Στρατιωτικός Διοικητής Νήσου Λέσβου Υποστράτηγος Παναγιώτης ΤΣΙΚΟΥΡΗΣ για μια ενημερωτική γνωριμία. Ιδιαίτέρα εντύπωση προξένησε η μεταβάσις του εις όλα τα καφενεία που χαιρέτησε δια χειραψίας προσωπικώς κάθε χωριανού.

Από το Μουσικοδιδάσκαλο του χωριού μας κ. Νικόλαο Νικολαΐδη εκπαιδεύονται περίπου 42 αγόρια και κορίτσια για την εκμάθηση Μουσικής. Είναι μια καλή προσπάθεια που αν πετύχει θα έχει καλά αποτελέσματα.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΛΕΣΒΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ (Ο.Λ.Σ.Α.)

Υστερα από πρωτοβουλία του Συλλόγου Αντισσαίων και από πρόσκληση σ' όλους τους Λεσβιακούς Συλλόγους Αττικής πραγματοποιήθηκαν δύο συσκέψεις για την δημιουργία μιας ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΛΕΣΒΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ. Δεχτήκαμε την πρόσκληση με αντιπρόσωπο τον πρόεδρο του Συλλόγου μας κ. Σταύρο Παρασκευά.

Εκλέχτηκε μια άτυπη επιταμελής επιτροπή από τους:
Σύλλογος Αγιασωτών κ. Κουρκουλής Στ.
Σύλλογος Αντισσαίων κ. Τρέχας Δ.
Σύλλογος Βρισαγωτών κ. Παρασκευάς Στ.

Σύλλογος Καπιωτών κ. Μολυβιάτης Μ.
Σύλλογος Μανταμαδιωτών κ. Κομίλη Π.
Σύλλογος Πολυχνίτου κ. Κρικλάνης Γ.
και
Σύλλογος Σκαλοχωριτών κ. Καρέτας Α.
και καταρτίσθηκε το προσχέδιο του καταστατικού. Συντάχθηκε επιστολή προς όλους τους Συλλόγους.

Προς το Σύλλογο Βρισαγωτών

Αγαπητοί Συμπατριώτες,

Με την επιστολή αυτή θέλουμε να σας πληροφορήσουμε για την πορεία των προκαταρτικών εργασιών για την ίδρυση «Ομοσπονδίας Λεσβιακών Συλλόγων Αττικής» (Ο.Λ.Σ.Α.).

Όπως είναι γνωστό στα τέλη Μαρτίου και στις αρχές Μαΐου έγιναν δύο διερευνητικές συναντήσεις εκπροσώπων των Λεσβιακών συλλόγων. Στη δεύτερη απ' αυτές στην οποία συμμετείχαν είκοσι σύλλογοι, ύστερα από εκτενή συζήτηση στην οποία διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα της ίδρυσης της Ομοσπονδίας, με σκοπό τον συντονισμό όλων των Λεσβιακών Συλλόγων, εκλέχθηκε επιταμελής επι-

τροπής εργασίας με σκοπό την προετοιμασία προσχεδίου καταστατικού.

Η επιτροπή αυτή με βάση προϋπάρχουσα μορφή καταστατικού στο οποίο επέφερε τις απαραίτητες αλλαγές και βελτιώσεις συνέταξε το καταστατικό το οποίο σας αποστέλεται. Είναι προφανές ότι η μορφή αυτή δεν είναι η τελική. Στη μορφή αυτή θα ενσωματωθούν όλες οι βελτιώσεις και οι προτάσεις που θα αποσταλούν στην επιτροπή από κάθε σύλλογο. Θα σας παρακαλουσαμε μέσα σε χρονικό περιθώριο ενός μηνός να αποστείλετε στην επιτροπή τις απόψεις του συλλόγου σας, έτσι ώστε να είναι δυνατόν μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου να προχωρήσουμε στην ιδρυτική καταστατική συνέλευση.

Οι απόψεις σας να αποσταλούν στη διεύθυνση «Σύλλογος Αντισσαίων, Πειραιώς 8, 104 31, δ' όροφος.»

Όταν η επιτροπή παραλάβει τις απόψεις σας και γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις και βελτιώσεις θα σας ενημερώσει με νέα επιστολή για τις ακριβείς ημερομηνίες μέσα στις οποίες θα πρέπει να γίνει η εκλογή των αντιπροσώπων του κάθε συλλόγου, καθώς και η ακριβής ημερομηνία της ιδρυτικής καταστατικής συνέλευσης.

Τα μέλη της επιτροπής:

1. Από το σύλλογο Αγιασωτών: Κουρκουλής Σ.
2. Από το σύλλογο Αντισσαίων: Τρέχας Α.
3. Από το σύλλογο Βρισαγωτών: Παρασκευάς Σ.
4. Από το σύλλογο Καπιωτών: Μολυβιάτης Μ.
5. Από το σύλλογο Μανταμαδιωτών: Κομίλης Π.

6. Από το σύλλογο Πολυχνιατών: Κρικλάνης Γ.
 7. Από το σύλλογο Σκαλοχωριτών: Καρέκος Α.

Έτσι προειδοποιούμε όλα τα μέλη του Συλλόγου μας ότι στα μέσα Οκτωβρίου θα συνέλθουμε σε έκτακτη γενική Συνέλευση για τροποποίηση του καταστατικού μας αλλά και για την εκλογή αντιπροσώπων.

Το Δ.Σ. .

BATEPA

*H γραμμή του φεγγαριού στη θάλασσα
 έφθανε ως μέσα στα σπλάχνα μας
 Βατερά!*

*Tων παιδικών μας χρόνων η διάχυτη
 έκσταση
 το μαρτυρικό ερωτικό κάλεσμα της
 εφηβείας
 τα ατέλειωτα βράδια της νιότης μας
 Βατερά
 της τρέλλας και της ανεμελιάς
 της οικειότητας και της μέθης
 Βατερά*

*της ελπίδας και του αξευμένιστου πόθου
 της γαλήνης της μπουνάτσας και
 του ονείρου*

*Στα μεγαλόψυχα βότσαλά σου ικετευτικά
 φωνάζω*

ΒΟΗΘΕΙΑ!!!

*Ανελέητα με καρυδώνει η άσφαλτος
 Μου κόβει τον αγέρα το μπετόν
 χωρίς οίκτο με συνθλίβει η Αθήνα
 Βατερά
 ΒΟΗΘΕΙΑ.*

Aθήνα - Καλοκαίρι 87

Βιβλία -	περιοδικά -
	εφημερίδες
γραφικές τέχνες ΙΩΝΙΑ	
Ιμβρου 5 - Περισσός - Τηλ. 25.12.166 - 25.17.405	

Εκλογές στον συνεταιρισμό του χωριού μας

Στο Συνεταιρισμό του χωριού μας έγιναν εκλογές στις 26 Απριλίου δια την ανάδειξη Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου καθώς και 10 αντιπροσώπων δια την Ένωση Συνεταιρισμών Λέσβου. Τα μέλη του Συνεταιρισμού είναι 480. 315 τακτικά και 165 ειδικά. Η μόνη διαφορά μεταξύ τακτικών και ειδικών μελών είναι ότι, τα ειδικά μέλη δεν έχουν δικαίωμα να εκλέγονται, μόνο να εκλέγουν. Τρεις συνδυασμοί είχαν κατέβει στις εκλογές. Ψήφισαν 290 συνέταιροι. Ο ένας συνδυασμός πήρε 135 ψήφους, ο άλλος 103 και ο τρίτος 49.

Εξ αυτών εκλέγονται στο Διοικητικό Συμβούλιο:
 Καραμάνος Δημήτριος του Βασιλείου
 Κατσάνης Αιμίλιος του Χαριλάου
 Διαμαντής Παναγιώτης του Ιωάννου
 Καλατζής Εμμανουήλ του Αριστείδη
 Κούνης Αναστάσιος του Βασιλείου

Στο Εποπτικό εκλέγονται:
 Τριανταφύλλου Δημήτριος του Σπυρ.
 Κούσκος Γεώργιος του Χριστόφα
 Καλατζής Αντώνιος του Κων/vou

Δια την Ένωση εκλέγονται οι εξής:
 Σιγιώρης Δημήτριος του Ευστρατίου
 Γεωργέλλης Παναγιώτης του Ιωάννου
 Κουτσουραδής Ευστάθιος του Ιωάννου
 Προκοπίου Χαράλαμπος του Ευστρατίου
 Δημητρακέλλης Γεώργιος του Αθαν.
 Αναγνώστου Αλέξανδρος του Νικολάου
 Διαμαντής Παναγιώτης του Ιωάννου
 Κόσκος Γεώργιος του Χριστόφα
 Νικέλλης Σπύρος του Στυλιανού
 Βάσσος Γεώργιος του Ιωάννου

Εύχομαι σε όλους καλή διοίκηση και προς το παρών ουδέν σχόλιον.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Απόσπασμα από το βιβλίο του Δασκαλού κ. Κώστα Τσέλικα «Αντίδαλοι απ' τη ζωή του χωριού μου, Βρίσας Λέσβου και το δασκαλικό μου στο σχολείο Καλλονής».

ΤΕΤΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Μια ιστορία έξυπνη που φαντρώνει τον τύπο που πέθανε τόρα και λίγα χρόνια, το Δημήτρο Σιγιώργη, που άφησε δυσαναπλήρωτο κενό μέσα στην κοινωνία του χωριού μας στον τομέα της φυγαδευτικής με τα ανέκδοτά του και τη δικολαβική συζήτηση πάνω σ' όλα τα ζητήματα του χωριού και την αντιπολιτική του πάντοτε διάθεση από σκοπιμότητα μόνο και μόνο για να δημιουργείται σούσουρο και να περνούν ευχάριστα τις ώρες της ανίας τουν.

Την ιστορία, μουν την επανέλαβε ο ίδιος όταν πήγα στο χωριό και είναι δείγμα της οξύνοιας της χωριάτικης πως βλέπουν πολλές φορές τα κυβερνητικά μέτρα.

Κατά το 1963-64, επί Καραμανλή, κατέφθασε ένα καλοκαιριάτικο απομεσήμερο στο χωριό μας, μια δεσποινίδα υπάλληλος της Στατιστικής Υπηρεσίας για συλλογή πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων γύρω από τη διαβίωση των αγροιών όπως δήλωσε στο γραφείο της Κοινότητας, στο γραμματέα της. Κάθισε στον «Πλάτανο» μόνη και παράγγειλε έναν καφέ, άγνωστη μεταξύ αγνώστων χωριανών, οι οποίοι αμέσως πληροφορήθηκαν απ' το γραμματέα της Κοινότητας το σκοπό της παρουσίας της. Πριν πιε τον καφέ της, καταφθάνει ο Σιγιώργης, την προσπερνά και πλησιάζοντας μια παρέα χωριανών που καθόταν πιο πέρα, ρωτά να μάθει ποια είναι. Η παρουσία ξένου μέσα στα χωριά ζεστικώνει πάντα λίγο από την περιέργεια των χωριανών να μάθουν ποιός είναι και τι θέλει στο χωριό...

— Σένα γυρεύει.. του απαντούν.

Φαρσέρ όπως ήταν και για να δημιουργήσει μελλοντικά θέμα για συζήτηση, αμέσως την πλησιάζει και απλώνοντας το χέρι, αυτοσυστήνεται...

— Δημήτριος Σιγιώργης... Με ζητήσατε;...

Μιλούσε ανάλογα με τις περιστάσεις πολλά ευγενικά, μα και βθυμολογικά και ειρωνικά...

— Καθίστε... Ήρθα να πάρω μερικές πληροφορίες, πως τα περνάτε στα χωριά. Είμαι υπάλληλος της Στατιστικής Υπηρεσίας...

— Ό,τι πω θα το γράψετε;

— Βεβαιότατα, όπως μας το πείτε...

‘Οσοι ήσαν στα γύρω καφενεία βλέποντας τη συνομιλία τους και μη ακούοντας καλά τι λένε, πήραν τα καθισμάτά τους και πλησιάσαν το ζευγάρι. Η κοπέλλα άνοιξε την τσάντα της, έβγαλε ένα μπλοκ και στιλό κι ετοιμάστηκε για να γράψει ότι θα άκουε.

Το ενδιαφέρον των γύρω κορυφώθηκε περιμένοντας τι θα πει ο Σιγιώργης και κείνος με σοβαρότητα άρχισε να υπαγορεύει.

— Ονομάζομαι Δημήτριος Σιγιώργης. Γεννήθηκα στη Βρίσα Λεσβου και από το 1915-1922 την Μικρασιατική καταστροφή, ως στρατιώτης υπηρέτησα την Πατρίδα μας. Ήδη είμαι ανάπηρος κατά ένα οιφθαλμόν — όπως βλέπετε — και

άεργος ως εκ τουτού. 'Έχω δύο υιούς εις τον στρατόν και δύο θυγατέρας...

Η κοπέλλα γράφει... Γυρίζει τώρα ο Σιγιώργης με ένα ειρωνικό χαμόγελο, βλέπει τους γύρω και συνεχίζει...

— Εάν όνος τις συλληφθεί υπό του αγροφύλακος δια ζημίαν και εγκλεισθεί εις το «τουκάτ», το ζωοκρατητήριον της Κοινότητος δια να τον παραλάβει ο ιδιοκτήτης του πρέπει δι' εκάστην ημέραν παραμονής του εις αυτό να πληρώσει 7 δρχ. δια χορτονομήν και φύλακτρα.

Η κοπέλα σταματά το γράψιμο και σαν απορημένη ρωτά:

— Μα εγώ κύριε θέλω να μάθω πως τα περνάτε, δε μ' ενδιαφέρουν αυτά...

Ο Σιγιώργης την διακόπτει με σοβαρότητα και επιτακτικό ύφος, λέγοντας...

— Μα δεσποινίς αυτό θα σας πω, με διακόψατε, δεν ολοκλήρωσα το συλλογισμό μου. Λοιπόν, γράφετε... Η αγαπητή Πατρίς μου, την οποίαν τόσα έτη υπηρέτησα και ήδη την υπηρετούν δύο τέκνα μου μοι εχορήγησε προσφάτως μηνιαίν αγροτικήν σύνταξιν δι' εμέ και την οικογενειάν μου εκ δραχμών 100. Επομένως με θεωρεί κατώτερον του δύνου, αφού ημερησίως αναλογούν 3,30 δρχ.

Δεν πρόφθασε να τελειώσει τη φράση του και η κοπέλλα σταματά κατάπληκτη το γράψιμο για το συλλογισμό του και νευριασμένη απ' τα χασκόγελα των γύρω, μαζεύει τα συνέργα της και τοποθετώντας τα στην τσάντα της, σηκώνεται να φύγει, ενώ αρχίζει τις δικαιολογίες για την πολιτική της Κυβέρνησης Καραμανλή και τη χορήγηση της εξ 100 δρχ. αγροτικής τότε σύνταξης κάτω από τα γέλια και τις διαμαρτυρίες των παρευρισκομένων, οι οποίοι ποικιλότροπα συνέχαιραν τον Δημητρό για το μάθημα που έδωσε στη στατιστικογράφο δεσποινίδα για τη ζωή των αγροτών.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΗ ΒΡΙΣΑ

Απ' την αρχή προγραμματίσαμε την δημιουργία ενός λαογραφικού μουσείου στο χωριό μας και πλέον καταλληλότερο χώρο θεωρήσαμε το σπίτι της αημνήστου κ. Μαρίας Μπουχλή, το οποίο έχει παραχωρηθεί στην Εκκλησία — που βρίσκεται απέναντι από την εκκλησία του Αγίου Κων/νου.

Επίσης ο Σύλλογός μας ενδιαφέρεται και για την συντήρηση του καμπαναριού της εκκλησίας του χωριού μας, και σαν διατηρητέο μνημείο αλλά και σαν επικίνδυνο σημείο λόγω ρωγμών και διαβρώσεων.

Πήραμε την πρωτοβουλία και στείλαμε την παρακάτω επιστολή στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του χωριού μας.

Προς

Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Βρίσας

Κύριοι,

1. Ο Σύλλογος ενδιαφέρεται να δημι

ουργήσει στο χωριό μας ένα λαογραφικό μουσείο. Ως πλέον καταλληλότερο χώρο διαλέξαμε το σπίτι της κ. Μαρίας Μπουχλή που έχει παραχωρηθεί στην εκκλησία.

2. Επίσης ο Σύλλογος ενδιαφέρεται για το καμπαναριό του χωριού μας που όπως μάθαινουμε παρουσιάζει ρωγμές επικίνδυνες γι' αυτό θα καταβάλει προσπάθειες όπου χρειάζεται για τη σωτηρία του.

3. Για τα παραπάνω παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε εγγράφως α) Για την παραχώρηση της οικίας Μπουχλή και β) Εάν πότε και που έχουν γίνει από σας τυχόν ενέργειες για το Καμπαναριό της εκκλησίας του χωριού μας.

4. Θα περιμένουμε την απάντησή σας όσο γίνεται πιο σύντομα.

Το Δ.Σ.

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Εορτάσθηκε και φέτος με λαμπρότητα η πανήγυρις των Αγίων Ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Ελένης. Γι' αυτό το σκοπό η Επιτροπή δούλεψε επί αρκετές ημέρες και πιστεύει ότι ήταν το καλύτερο από κάθε άλλη χρονιά.

Εφέτος ο διάκοσμος του χωριού μας ήταν καλύτερος από κάθε άποψη με τις νέες γιρλάντες και προπαντός με τις πέντε φωτεινές αψίδες εκ των οποίων τη μία πρόσφερε η επιτροπή που κόστισε 52.000 από ευγενείς δωρεές Αθηναίων και Μυτιληναίων πατριωτών μας. Μεγάλη δε εντύπωση προξένησε εις τους ξένους και εις τους επισήμους προσκεκλημένους μας ο διάκοσμος, η καθαριότης του χωριού μας και η από πάσης απόψεως αρτία οργάνωσις της πανηγύρεως. Την θεία λειτουργία ετέλεσε ο Πρωτο-

σύγγελος της Ιεράς Μητροπόλεως κ. ΙΑΚΩΒΟΣ ΦΡΑΤΖΗΣ στην οποία παρέστη ο Υποδιοικητής της Στρατιωτικής Διοικήσεως Λέσβου, ο Διοικητής του 264ου Τάγματος, οι Τοπικές Αρχές και πλήθους κόσμου ντόπιων και ξένων.

Μετά τη θεία Λειτουργία έγινε λιτάνευσις και περιφορά στο χωριό της Ιεράς Εικόνας συνοδεία της Στρατιωτικής μουσικής και ενόπλου Αγήματος καθώς και των κοριτσιών και αγοριών που πλαισίωναν την όλη πομπή. Μετά το πέρας της λιτανείας έγιναν χοροί από μέρους των κοριτσιών στη πλατεία του Πλατάνου και εξεφωνήθη ο πανηγυρικός λόγος της εορτής. Εφέτος είχαμε αρκετή συμμετοχή κοριτσιών στη λιτάνευση, δυστυχώς όμως μεγάλη απροθυμία υπήρξε αγοριών για τη συμμετοχή τους στους αθλητικούς αγώνες.

Πανηγυρικός Λόγος

Βρίσα 21η Μαΐου 1987

Άγιε Πρωτοσύγγελε,
Κύριε Διοικητά,
Κύριε Αστυνόμε,
Αξιωματικοί, Υπαξιωματικοί, Οπλίται,
Ευσεβείς προσκυνηταί,
Σας καλωσορίζουμε και σας ευχαριστούμε θερμά, που δια της παρουσίας σας τιμήσατε και λαμπρύνατε την γιορτή μας.

Ευχαριστούμε επίσης όλους όσους βοήθησαν, με οποιονδήποτε τρόπο για την οργάνωση όλων των εκδηλώσεων της πανηγύρεως.

Από τη Βρίσα στέλνουμε τους πιο θερμούς χαιρετισμούς μας, σ' όλα τα ξενητεμένα μας αδέρφια, που πολύ επιθυ-

μούσαμε να τα είχαμε κοντά μας σήμερα. Αφού όμως είναι μακριά, ευχόμεθα η χάρις των Αγίων να είναι μαζί τους.

Εμείς οι χωριανοί έχουμε μια ιδιαίτερη ευσέβεια και αγάπη στους Αγίους Ισαποστόλους Κωνσταντίνο και Ελένη, που τόσα προσέφεραν στον Χριστιανισμό. Αυτήν την αγάπη την κληρονομήσαμε απ' τους προγόνους μας και διατηρείται μέχρι σήμερα.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του ιερέως Δημητρίου Καρρά, που επί μίαν εικοσαετία, σε περίοδο οικονομικής κρίσεως, μόχθησε και εκοπίασε, για την αποπεράτωσιν του ωραίου παρεκκλησίου, που είναι στολίδι του χωριού μας, καθ' όσον σ' αυτό τον τόπο, υπήρχε ένα μικρό εκκλησάκι το όνειρο δε και ο πόθος των χωρια-

νών, ήταν η ανέγερσις ενός νέου και μεγαλυτέρου.

Η Επιτροπή, κατέβαλλε προσπάθειες, για να παρουσιάσει το φετεινό πανηγύρι ανώτερο από κάθε άλλη χρονιά. Με βοηθούς και συμπαραστάτας την Εκκλησία, την Κοινότητα, το Δημοτικό Σχολείο, το Σύλλογο Βρισαγωτών και το Συνεταιρισμό, και όλους, τόνωσε το λαογραφικό του χρώμα.

Το χωριό μας παρουσιάζει ξεχωριστή όψη αυτή την πανηγυρική μέρα. Ντυμένο στα γιορτινά, με τις καινούργιες φωτεινές αφίδες, καμαρώνει κι αυτό μαζί μ' όλους τους προσκυνητάς.

Ας προσπαθήσουμε όλοι μας ώστε κάθε χρόνο να παρουσιάζεται και κάτι καλύτερο.

Ευχαριστούμε το τμήμα της στρατιωτικής μουσικής καθώς και τους άνδρες του ενόπλου αγήματος. Ευχαριστούμε όλα τα παιδιά που έλαβαν μέρος, καθώς και όλους σας και σας προσκαλούμε το απόγευμα στους αθλητικούς αγώνες.

Ευχόμεθα χρόνια πολλά στους εορτάζοντας και καλή διασκέδαση.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Το απόγευμα της πανηγύρεως έγιναν αθλητικοί αγώνες με διαδρομή μέσα στο χωριό στους οποίους συμμετείχαν δύο όμιλοι από μαθητές Γυμνασίου και Δημοτικού.

ΟΜΙΛΟΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ιος ΣΤΕΡΓΙΟΥ Ευστράτιος, Αθλοθέτης: Κοινότης Βρίσας
2ος ΚΑΤΣΑΝΗΣ Χαρίλαος, Αθλοθέτης: Σύλλογος Βρισαγωτών Αθηνών
3ος ΦΙΛΙΠΠΟΥ Νικόλαος, Αθλοθέτης: Τράπεζα Πίστεως Μυτιλήνης

ΟΜΙΛΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Ιος ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ Παναγιώτης, Αθλοθέτης: Εκκλησία

2ος ΜΑΥΡΕΛΗΣ Παναγιώτης, Αθλοθέτης: Δημοτικό Σχολείο

3ος ΚΑΤΣΑΝΗΣ Δημήτριος, Αθλοθέτης: Συνεταιρισμός Βρίσας

Κατά την απονομή των επάθλων εις τους νικητάς-αθλητάς εγένετο η κάτωθι προσφώνησις:

Μέσα στην αγωνία της ανθρωπότητας απ' ένα πυρηνικό ολοκαύτωμα του πλανήτου μας τελέσαμε τους Αθλητικούς αγώνας της φετεινής χρονιάς και τους ονομάσαμε «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕΙΑ 1987».

Η Εκκλησία, η Κοινότης, το Δημοτικό Σχολείο, ο Σύλλογος Βρισαγωτών, ο Συνεταιρισμός, η Τράπεζα Πίστεως Μυτιλήνης και η Επιτροπή πολιτιστικών και εορταστικών εκδηλώσεων «ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» σας συγχαίρουν για τη νίκη σας και σας απονέμουν τα έπαθλα αυτά τα οποία θα σας είναι ένα καλό ενθύμιο απ' τα μαθητικά σας χρόνια και απ' τη τοπική τούτη γιορτή των Αθλητικών Αγώνων της πανηγύρεως του Αγίου Κωνσταντίνου.

Επίσης σας εύχονται να έχετε άριστες επιδόσεις στις σπουδές σας, στον αθλητισμό και στη μετέπειτα σταδιοδρομία σας.

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ ΑΓΟΡΑ

Το εσπέρας εγένετο λαχειοφόρος αγορά με πολλά δώρα τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα.

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους προσέφεραν δώρα για τη Λαχειοφόρο αγορά και τους χωριανούς μας καταστηματάρχες:

ΒΕΡΒΑΤΗ Γεώργιο, ΚΑΡΡΑ Παναγιώτη, ΚΩΣΣΗ Γεώργιο και ΚΑΡΑΓΙΑΣΚΟ Ευστράτιο. Επίσης και τους καταστηματάρχες της Μυτιλήνης που προσέφεραν δώρα που τα ονόματά τους εκφωνήθηκαν κατά την κλήρωση.

ΒΡΑΔΥΝΟΣ ΧΟΡΟΣ

Το βράδυ ο κόσμος διασκέδασε με πολύ κέφι μέχρι τις πρωινές ώρες με δύο συγκροτήματα Μουσικών μία στο Πλάτανο και μία στο Παράδεισο. Δυστυχώς εφέτος η Νεολαία μας δεν επροθυμοποιήθη να χορέψει τον παραδοσιακό χορό των βρακοφόρων. Αντ' αυτών προσεφέρθησαν και χόρεψαν οι Παναγιώτης ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ, Εμμανουήλ ΚΑΛΑΤΖΗΣ και ο Στέλιος ΜΠΕΝΗΣ. Όλες οι εκδηλώσεις εκαλύφθησαν δια βιντεοταινίας από ειδικό τεχνίτη διαρκείας τριών ωρών. Οι επιθυμούντες να προμηθευτούν βιντεοκασέτα δύνανται να δώσουν παραγγελία εις τον κ. Γεώργιον Μανώλαν αποστέλλοντες και την αξίαν της κασσέτας η οποία ανέρχεται εις 4.500 δρχ.

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΩΝ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
«Ο ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»
ΒΡΙΣΑΣ - ΛΕΣΒΟΥ**

Βρίσα 21 Μαΐου 1987

Προς
Τον κ. Δημήτριον Σκιάν
Ιπτάμενον Αντισμήναρχον

Αγαπητέ Δημήτρε,

Σας ευχαριστούμε θερμά, καθώς και όλοι οι κάτοικοι του χωριού μας, τόσον εσάς, όσον και τους συναδέλφους σας, για την συμμετοχή σας, με τα τρία αεροσκάφη της πολεμικής μας αεροπορίας, στον εορτασμό της πανηγύρεως του Αγίου Κωνσταντίνου.

Εμείς που μένουμε σ' αυτό το ακριτικό χωριό, αισθανόμαστε ασφαλείς και περήφανοι, για την αεροπορία μας, που έχει μαχητάς σαν και σας.

Σας ευχόμεθα, κάθε οικογενειακή ευτυχία, καλή σταδιοδρομία και η χάρις των

Αγίων Ιαποστόλων, Κωνσταντίνου και Ελένης να είναι πάντα κοντά σας.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
ΚΩΝ. Π. ΠΕΤΡΑΣ
Ο Πρόεδρος Κοινότητος
Δ. ΣΙΓΕΩΡΓΗΣ

Ο Επίτιμος Πρόεδρος της Επιτροπής
ΙΕΡΕΥΣ ΞΕΝ. ΣΑΜΙΟΣ

Βρίσα 21 Μαΐου 1987

Προς:
Την Στρατιωτική Διοίκησιν
Ν. Λέσβου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ευχαριστούμεν θερμώς τον Στρατιωτικόν Διοικητήν Λέσβου, Υποστράτηγον κ. Παν. Τσικούρην, δια την συνδρομήν που μας παρέσχε, εις τας εορταστικάς εκδηλώσεις της πανηγύρεως του Αγίου Κωνσταντίνου, του χωριού μας.

Επίσης ευχαριστούμεν θερμώς, τον Υποδ/τήν της Στρατιωτικής Διοικήσεως Λέσβου, τον Δ/την του 264ου Τάγματος, καθώς και όλους τους κ. Αξιωματικούς οι οποίοι δια της παρουσίας των, ετίμησαν την πανήγυριν.

Ομοίως ευχαριστούμε θερμώς, το τμήμα της στρατιωτικής μουσικής, καθώς και το τμήμα ενόπλου αγήματος, τα οποία δια της συμμετοχής των εις τας εορταστικάς εκδηλώσεις, ελάμπρυναν την εορτή μας.

Είμαστε υπερήφανοι δια τας ενόπλους δυνάμεις μας, οι οποίες είναι τεταγμένες για την άμυνα της χώρας μας, και παράλληλα συμπαρίσταται σε κάθε πνευματική και πολιτιστική εκδήλωση του λαού μας.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
ΚΩΝ. Π. ΠΕΤΡΑΣ
Ο Επίτιμος Πρόεδρος
ΙΕΡΕΥΣ ΞΕΝ. ΣΑΜΙΟΣ
Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
ΔΗΜ. ΣΙΓΕΩΡΓΗΣ

ΧΑΜΕΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΣΤΡΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Εγκρημνισμέναι πόλεις
φαίνονται αυτού και λείψανα
πύργων, ναῶν, χωρίων
άρματα, βάρκες και ἀρματα
ημελημένα.

ΤΟ ΦΑΣΜΑ. Α. Κάλβοι

Στο χωριό Βατούσα της Λέσβου υπάρχει μια παράξενη Παναγιά, η «Παναγιά η Θρηνοδούσα». Εικονίζεται μόνη της, χωρίς τον Χριστό ή άλλο πρόσωπο και στον λαιμό της έχει καρφωμένες τις αιχμές εφτά σπαθών. Άιμα ρέει από τις πληγές κι αυτή υποφέρει καρτερικά το μαρτύριο.

Παναγιά Θρηνοδούσα γινόταν η Λέσβος κάθε φορά που την κούρσειαν. 'Οταν απ' τον 9ο-10ο αιώνα ο Βυζαντινός στόλος έχασε τον ἔλεγχο του Αιγαίου, ανεμπόδιστα πια εμφανίστηκαν οι πειρατές και κούρσειαν καράβια και χωριά αρπάζοντας, σφάζοντας και ερημώνοντας. Γιατί οι πειρατές δεν ήταν συνηθισμένοι κλέφτες, να ξεγυμνώσουν τα θύματά τους απ' τα υπάρχοντά τους, ήταν δαιμονικά στοιχεία του κακού, που κι όταν ακόμα δεν σιναντούσαν αντίσταση, θεωρούσαν σαν αυτονόητο καθήκον τους να σκοτώσουν ανθρώπους και ζώα, να κόψουν δέντρα και να κάψουν σπαρτά και γενικά να καταστρέψουν όσο περισσότερο μπορούσαν την κατοικημένη περιοχή της επιδρομής τους. «Σκούνη κάναμε το Κάστρο», καυχιώνται σ' ένα παλιό λεσβιακό τραγούδι.

Έτσι συχνά το μέρος απ' όπου περνούσαν πειρατές μεταβαλλόταν σε ερείπια που κάπνιζαν κι όσοι απ' τους κατοίκους γλύτωναν το λεπτό ή την αιχμαλωσία ήταν πολύ δύσκολο να ζήσουν μέσα στα αποκαΐδια. Εξίσου δύσκολο βέβαια ήταν και να τα εγκαταλείψουν. Πώς ν' αφήσουν τον τόπο που μεγάλωσαν, τα δρομάκια του χωριού που περπάτησαν, το σπίτι πούζησαν: Φεύγοντας κανείς δεν παίρνει την πατρίδα του κάτω απ' τις πατούσες του.

Άλλα αν η συμφορά ξαναχτύπαγε δεύτερη και τρίτη φορά, δεν άντεχαν άλλο και εγκατέ-

ΤΟΥ Π.Σ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΗ
από το περιοδικό «ΨΑΡΑ»

λειπαν τον χώρο, που δεν τους έδινε πια ζωή, αλλά θάνατο και τράβαγαν γι' αλλού. Να ξαναχτίσουν δηλ., το χωριό τους σε κάποιον τόπο, που δεν θα τον έβρισκε εύκολα ο θάνατος κι η ερήμωση με τη μορφή της πειρατικής επιδρομής. Βέβαια ο νέος χώρος δεν μπορούσε να απέχει πολύ απ' τον παλιό, γιατί το νησί δεν ήταν ακατοίκητο για να πάνε όπου θέλουν, ούτε μπορούσαν να απομακρύνθουν πολύ απ' τα κτηματά τους και τις οικονομικές τους απασχολήσεις. Τέλος κι η πρόσβαση τους προς τη θάλασσα, απ' την οποία διεζαγόταν το εμπόριο των προιόντων τους, θάπρεπε να διατηρηθεί εύκολη.

Οι εγκαταλειμμένες πόλεις χρόνο τον χρόνο χαμηλώναν τους τοιχους και τα τείχια πουγάν μείνει άρθια κι ενώ κάποτε έσφυζε εκεί η ζωή, μετά άδειαζαν κι από τις πέτρες ακόμα κι έσβηναν σα να μην υπήρξαν ποτέ. Ο φθονερός γέρων.

*Από την στάμναν χόνει
τα ρεύματα της οήθης
και τα πάντα αφανίζει.
Χάνονται οι πόλεις, χάνονται
βασίλεια και έθνη.*

Εκείνο που δεν χανόταν, που δεν έσβηνε ήταν το πνεύμα των Αγίων της παλιάς πόλης. Και το πνεύμα αυτό έπαιρνε «σάρκα και οστά» με τις πέτρες της εκκλησίας τους, που ενώ όλα τ' άλλα είχαν μετατοπισθεί ή και χαθεί από προσώπου γης, εκείνη αντιστεκόταν στον χρόνο με μια επιμονή αθυασίας. Δεν ήταν πια ο μεγαλοπρεπής ναός με τα καντήλια και τις εικόνες του, ήταν ένας σωρός από πέτρες, μια σπασμένη κολόνα, μια πλάκα με χαραγμένο σταυρό και επ' αυτών ο ανεικονικός θεός επέφερε το πνεύμα του. Κι ενώ επίσης οι παλιοί πιστοί είχαν σκορπίσει, γη και σποδός, κι οι απόγονοί τους είχαν ξεχάσει την παλιά πατρίδα των γονιών τους, δύμως

δεν ξέχναγαν τους προύς της τόπους. Αιώνες κι αιώνες μετά την καταστροφή το εκκλησάκι, ο πετροσωρός, εξακολουθούσε να λατρεύεται και να διατηρεί αμετάβλητο κι αθάνατο το όνομα του Αγίου του. Πόσα οράματα και θάματα δεν διηγούνταν γι' αυτό! Εδώ είναι ο 'Άγιος Στέφανος, ο 'Άγιος Νικόλαος, η Παναγία όπως ακριβώς ήταν και πριν πέντε, έξι, δέκα και περισσότερους ακόμα αιώνες. Οι θεοί, βλέπετε, δεν πεθαίνουν γιατί σπάσανε τ' αγαλματά τους ή τους διώξανε απ' τους ναούς τους.

Έχουμε λοιπόν ένα αφευδές τεκμήριο για την ύπαρξη μιας χαμένης πολιτείας, ή χωριού, τις εκκλησίες που μεταβλήθηκαν συνήθως σε ξωκλήσια και τα συναντούμε μέσα στις ερμές.

Για τη Λέσβο ξέρουμε κι από γραπτές μαρτυρίες κι από την προφορική παράδοση ότι υπέφερε, ίδιως στα παραλιακά μέρη, απ' τους πειρατές κινητήρια μανία τους βασάνισε τους κατοίκους για αιώνες ολόκληρους. Όταν οι οικονομικοί παράγοντες και η ελπίδα αποτροπής μιας νέας καταστροφής ήταν ισχυροί για τη διατήρηση της πόλης στο ίδιο μέρος και μετά την επιδρομή, ξαναστηλωνόταν στην ίδια θεση, για να δεχθεί όμως μετά από λίγο ή πολύ καιρό νέο χτύπημα, που θα την αφανίσει τελείως. Η Τροία π.Χ. στην αρχαιότητα χτίστηκε 7 φορές, γιατί η θέση της ήταν σπουδαία. Τελικά βέβαια έσβησε και μόνο χάρη στον Σλήμαν μάθημε ότι πράγματι υπήρξε. Στη Λέσβο όλες, μα όλες οι παραλιακές πόλεις καταστράφηκαν, εκτός από δύο, που διέθεταν ισχυρά κάστρα, η Μυτίληνη και η Μήθυμνα. Το ίδιο βέβαια έπαθαν και τα χωριά, που ήταν ορατά από την θάλασσα. Γι' αυτό οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να τα μεταφέρουν στο εσωτερικό του νησιού, σε λακκώματα ή διυπρόσιτα ψηλώματα, γενικά σε μέρη που δεν θα τάβλεπαν οι πειρατές ή που δεν θα υποπευύταν την ύπαρξή τους. Έλαβαν κι άλλα μέτρα. Έφτιαξαν παρατηρητήρια (βιγλές) για οπτικό έλεγχο της θάλασσας και για ειδοποίηση του χωριού για την εμφάνιση κινδύνου. Ακόμα έκαναν κάστρα - καταφύγια, έχτισαν σπίτια-πύργους και πάντοτε, για τον πολύ κόσμο, είχαν επισημάνει σπηλιές και κατσάβραχα, όπου θα κατέφευγε, όταν όλα τ' άλλα δεν απέδιδαν. Πολλές φορές όμως οι επιδρομείς τους ανακάλυπταν κι εκεί και τους έβαζαν φωτιά, για να τους αναγκάσουν να

βγου απ' τις τρύπες, πούζαν λουφάζει και τους έπνιγαν με τον καπνό. Τα πτώματα έμεναν εκεί και μετά από πολλά χρόνια οι μεταγενέστεροι έβλεπαν με δέος τα ασπρισμένα κόκκαλα.

'Όλ,' αυτά συντέλεσαν στην οικιστική διαμόρφωση του νησιού κατά τέτοιον τρόπο, ώστε και η οικονομική ζωή να συνεχισθεί και η ησυχία των κατοίκων να μη διαταράσσεται. Έτσι η κατανομή των κατοικημένων τόπων, όπως περίπου είναι σήμερα, αρχίζει να διαμορφώνει τον 15ο αιώνα και σταθεροποιείται τον 18ο.

Θα επιχειρήσουμε λοιπόν μια περιοδεία στη Λέσβο για να περιγράψουμε πόλεις, χωριά και κάστρα, που σήμερα έχουν γιαθεί.

Πολιχνίτος

Και η περιοχή του Πολιχνίτου ήταν γεμάτη βιζαντινά χωριά, που με τη σειρά τους κι αυτά αναγκάστηκαν να αποσυρθούν στα ενδότερα και έτσι οι διάφορες πολιχνες έκαναν τον μεγάλο Πολιχνίτο.

Κατεβαίνοντας προς τη Σκάλα Πολιχνίτου είναι το ξωκλήσι του Αγ. Νικολάου, όπου σώζεται ένα μονάχα παλαιοχριστιανικής προέλευσης μάρμαρο. Στα τοπωνύμια Απλούρα, Άσκυλα και Περιβόλα υπάρχουν ίχνη παλιών οικισμών. Πριν από τη Νυφίδα είναι ο ναός της Αγ. Κυριακής, που κι αυτός διασώζει ένα μονάχα μάρμαρο από το παρελθόν. Στην Τραπεριά το νεόδμητο (1983) ξωκλήσι του Αγ. Γεωργίου δυστυχώς έγινε πάνω σε παλιό αστέγαστο, απ' το οποίο σώθηκαν λίγα μάρμαρα κι ένα ανθέμιο. Στην ίδια περιοχή απ' ασβεστόματα του υπάρχουν παλιές τοιχογραφίες. Δύο μονάχα είναι ορατές. Η Αγία Τράπεζα στηρίζεται σε κολόνα με έγγλιφο σταυρό. Κάτω απ' την Ωραία Πύλη ξεκινά αγίασμα, που βγαίνει έξω στην αυλή, όπου υπάρχει χτιστή κρήνη και τάσι, για να πίνουν οι προσκυνήτες. Στην πηγή αυτή υπάρχουν και χέλια, που την καθαρίζουν κι όποιος τα πειράζει παθαίνει κακό, κατά την επικρατούσα πίστη. Δυο χελιδονοφωλιές μέσα στο ναό ψέλνουν κι αυτές το «δόξα εν υψίστοις». Στον πρόναο του υπάρχουν αρχαίες κολονίτσες. Το iερό του, ασυνήθιστο πράγμα, δεν βλέπει στην Ανατολή, αλλά στο Νοτιό! Παλιά στις 8 Νοεμβρίου γινόταν μεγάλο πανηγύρι με πλειστηριασμό σύκων. Κοντά

στο ναό ερειπώνας και λιθόστρωτα δείχνουν την ύπαρξη παλιών κτισμάτων.

Πιο κάτω, προς τη θάλασσα πia, πάνω σε πλάτωμα είναι το ξωκλήσι Αγίου Ισιδώρου. Είναι νεόδημο (1950 λέγει έτος ανέγερσης η πλάκα στο υπέρθυρό του). Ο τόπος γύρω είναι γεμάτος από απομεινάρια από παλιά κτισμάτα. Λιθόστρωτο δρομάκι, το αψευδές τεκμήριο ύπαρξης οικισμού, ερειπιώνες, κάποια μάρμαρα, μια κολόνα και σπασμένα κεραμίδια σινθέτουν την εικόνα. Η ανάμνηση πειρατικής επιδρομής είναι έντονη εδώ. Τα τοπωνύμια σινδέθηκαν εκ των ιστέρων μάλλον μ' αυτήν. Νοφίδια: «Ήταν μια νύφη, που παντρεύοταν και την κυνηγούσαν οι πειρατές. Μανίκι: Τρέζοντας να ξεφύγει της σχίσθηκε το μανίκι του φορέματός της στους βάτους. Παπούτσι: Της έφυγε το παπούτσι. Στο τέλος, μετά τόσες ατυχίες, πρέπει να την πιάσανε. Κι αν ακόμα τους γλύτωσε η νύφη, ρήμαξαν τον τόπο και ξεθεμέλιωσαν τα σπίτια που ήταν στην περιοχή αυτή. Έμειναν, όπως πάντα, οι εκκλησίες τους. Να κι Ροδοτό (η Ροδοδού, η δίδουσα Ρόδο δηλ.) Παναγιά.

Άλλο ξωκλήσι είναι στα Τσίχια ο Άγ. Ανδρέας (ο Κρήτης), πούχει κτισθεί στα ερείπια, μόνον, της κόργης του παλιού ναού. Υπήρχε δηλ., ένας μεγάλος ναός εδώ. Γύρω του φαίνονται τούβλα και κεραμίδια και τα θεμέλια του προηγούμενου κτισμάτος. Υπήρχε και ομώνυμη Μονή, του Αγ. Ανδρέα.

Πιο κάτω είναι το τοπωνύμιο Κλιμάτι, που δηλώνει την ύπαρξη ιδιαίτερου εκκλησιαστικού τόπου και Μονής. Κοντά στη θάλασσα είναι οι «Δύο Εκκλησίες» με τα χαλάσματα 4 ναών. Στην περιοχή αυτή ήταν η Επισκοπή Στρογγύλης, που ήδη απ' την εποχή του Γαβριήλ (1620) ήταν μαζί με την Επισκοπή Πύρρας «παντελώς ηρημωμένα». Σήμερα σώζεται ο βυζαντινός ναός του Αγίου Γεωργίου σε ερείπια βέβαια. Οι τοίχοι του στέκοται σε ύψος 3 μ. Στο εσωτερικό του υπάρχουν μάρμαρα και κολόνες. Μπροστά βρέθηκαν τάφοι. Τάφοι βρέθηκαν και στον Αγ. Σίδερο.

Στην περιοχή αυτή με τους τόσους οικισμούς πρόσφερε κάποια ασφάλεια το Κάστρο της Κιτρογαλιάς. Παλιόκαστρο το λένε κι αυτό σήμερα. Σκαρφαλωμένο σ' ένα λόφο δέσποζε στα γύρω μέρη κι αποτελούσε καταφύγιο των κατοίκων. Δεν σταθήκε όμως ικανό να τους σώσει ούτε να υπερασπίσει τα χωριά και να αποτρέψει την καταστροφή τους. Ούτε

βέβαια σώθηκε το ίδιο. Υπέκυψε σε κάποια επίθεση και εγκαταλείψθηκε για πάντα.

Δαμάνδρι

Κοντά στον Πολύγυτο είναι το Δαμάνδρι. Μέχρι τον 17ο αιώνα ήταν ολόκληρο χωριό. Τον περασμένο αιώνα έμεινε μονάχα μοναστήρι. Ο ναός της Κοιμησης της Θεοτόκου ήταν ενοριακός του χωριού και μετά τη διάλυσή του έγινε καθολικό της Μονής, που σχηματίσθηκε. Οι τοιχογραφίες του, κατά την επιγραφή που υπάρχει δίπλα στην εικόνα του Αγίου Αρσενίου είναι του 18ου αιώνα. «1733 μιχαήλ χωματζάς εν χιώ τάχα και ζωγράφος» γράφει με μεγάλη μετριοφροσύνη για την τέχνη του ο αγιογράφος.

Κοντά στο σημερινό Γηροκομείο Δαμανδρίου (την παλιά Μονή δηλ.) είναι ορατά τα λειψανα του παλιού χωριού. Ξωκλήσια, που δείχνουν τις παλιές του εκκλησίες, πλήθος κεραμιδιών και λιθόστρωτο που ξεκίνα απ' τη «Βρύση του Καφαλούκου» (μια χτιστή μεγάλη βρύση) και μέσα από τη ρεματιά οδηγεί στο χωριό.

Πρώτο ξωκλήσι, αστέγαστο, οι Μιροφόρες, πούχει το ιερό του (αυτό και μόνο απομένει) σ' έναν χαμηλό βράχο με σκαλισμένη την πρόθεσή του. Μετά το επίσης αστέγαστο Αγ. Γεώργιος με την Αγία του Τράπεζα σε αρχαία κολόνα. Πιο πέρα μια τεράστια μιλόπετρα.

Στο ξωκλήσι Αγ. Βασίλειος, που γκρεμίζεται παραμελημένο, είναι εντοιχισμένα πολλά κεραμίδια, δείγμα της βυζαντινής οικοδομικής. Γύρω από την εκκλησία αυτή οι βράχοι φαίνονται λαξευμένοι και ίσως αποτελούσαν τα θεμέλια παλιών οικοδομημάτων. Απ' εδώ η θέα του κόλπου Καλλονής είναι ανεμπόδιστη. Αυτό στάθηκε και η καταστροφή του χωριού, που εύκολα το επεσήμαναν οι πειρατές και το επισκεπτόταν.

Ένα άλλο ξωκλήσι, η Αγία Παρασκευή, χτίσθηκε με την απελευθέρωση του νησιού το 1913. Στην πρόσοψή του εντοιχίσθηκε κι ένα μικρό βυζαντινό ανάγλυφο με δύο χήνες. Σώζεται μονάχα η μια με τα διακοσμητικά άνθη που τη χώριζαν από την άλλη.

Βρισά

Δεν θα μιλήσουμε για τον γνωστό γατελού-

ζικό «Παλιόπυργο», ούτε βέβαια για τις κλασικές αρχαιότητες των Βατερών. Θα πούμε για το ξωκλήσι της Αγ. Λικατερίνης (τοι 1870, κατά την πλάκα στο υπέριμπο του). Μέσα του φιλάνε, σαν σώματα ωραίων νεκρών, 2-3 κομματάκια από κολονίτσες. Απ' έξω οι συνεχείς καλλιέργειες των χωραφιών έχουν αφανίσει κάθε παλιό ίχνος.

Δίγο πιο πέρα, στη θέση «Πηγαδούζι», είναι το Αχειλοπήγαδο, παλιό πηγάδι με φαγωμένα τα χείλη του απ' τα σχονιά ποι-ανεβοκατέβαζαν τους κοινόδες με το νερό και που δείχνουν την έντονη χρήση του. Ειφάνταστος ο λαός μας το συνδίδει με τον Αγιάλεα και τη Βρισιδία. Πάντως εδώ ήταν η παλιά, η

μεσαιωνική Βρισά. Κοντά στη θάλασσα, στο κτήμα Θεοζ. Γιατρέλη Βρέθηκαν «μπινιάδες», τοίχοι και κτίσματα παλιά. Η ύπαρξη καιρούς Μονής και εδώ δηλώνεται απ' το τοπωνύμο «Αειμονάρι». Ο αρχαίος ναός του Λιοντού μετατράπηκε σε Αγιο Φωκά και φανερά είναι τα ίχνη του παλαιοχριστιανικού ναού με τις κολόνες και τα μάρμαρά τοι.

Στην παραλία στην οποία ήταν η σκήτη κάποιου Αγίου Γιάννη, Τώρα δεν ιπάρχει πια κανένα ίχνος λατρείας. Ένα ξωκλήσι του Αγίου Γιάννη («ανακανισθη 1951», γράφει στα πλάκα). Θημίζει την ιπάρχη αυτού του παραθαλασσιού αρημάτι.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο ευχαριστεί τους συγχωριανούς μας για την προσφορά τους σε χρήματα για την αγορά καινούργιας γραφομηχανής στην Κοινότητα του χωριού μας.
 Ψαλτήρια Παναγ. Κιώσση Αντώνη
 Καραμάνο Τάκη Κούσκο Γεώργ.
 Τσελέκα Κων/νο Κούσκο Παναγ.
 Σιγάρηγη Παναγ. Νικελλή Στέλλιο
 Κουγκούλιο Ανδρέα Σάμιο Ιωάννη
 Στρούμπα Βασ. Στεργίου Μαρίνο
 Ρεκλό Γιάννη Καλατζή Κ. Ιωάννη
 Κουγκούλιο Ηλία

★ ΤΟ αιγαιοπελαγίτικο νησί, τη Λέσβο, διάλεξαν 130 εκδότες για να παρουσιάσουν την καινούρια, αλλά και την παλιότερη βιβλιοπαραγωγή τους. Η έκθεση θα ανοίξει στις 24 Ιουλίου στην προκυμαία της Μυτιλήνης και θα έχει το γενικό τίτλο: «Αιγαίο - Θάλασσα Ειρήνης και Φιλίας».

Είναι η τρίτη χρονιά φέτος, που ο Πανελλήνιος Οργανισμός Εκθέσεων και Προβολής Βιβλίου Βγαίνει στην επαρχία. Εκτός από τους εκδότες, στην έκθεση θα πάρουν μέρος με ειδικά περίπτερα τραπεζικοί οργανισμοί, το Υπουργείο Αιγαίου, καθώς και η Νομαρχία Λέσβου.

Η έκθεση θα πλαισιωθεί, όπως στο Ζάππειο και στο Πασαλιμάνι, από πολιτιστικές εκδηλώσεις, καθώς και ομιλίες από επιστήμονες και ειδικούς για το Αιγαίο και την ιστορία της Λέσβου.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΕΘΙΜΑ

Κάηκε και φέτος ο Ιούδας (Εβραίος) την ώρα που περνούσε από την παιδική χαρά η Ανάσταση ακολουθούμενη από το χαρούμενο εκκλησίασμα των χριστιανών. Το βαθύτερο νόημα του εθίμου αυτού είναι ο θριαμβός της Αναστάσεως του Χριστού και η δικαία τιμωρία του προδότη μαθητού καθώς και κάθε κακίας που βασιλεύει στο κόσμο.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια εις τον Πρόεδρο της Κοινότητάς μας κ. Δημήτριο Σιγάρηη και Απόστολο Στεργίου εκτελεστάς του έργου αυτού που προσπαθούν κάθε χρόνο να παρουσιάσουν κάτι το καλύτερο και διαφορετικό.

Το σκηνικό της φετεινής χρονιάς ήταν ο απαγγονισμός του ΙΟΥΔΑ «ΚΑΙ ΑΠΕΛΩΩΝ ΑΠΙΓΞΑΝΤΟ».

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πολύς κόσμος, περισσότερος από κάθε άλλη χρονιά μέχρι του σημείου που υπήρξε πρόβλημα σταθμεύσεως με τροχοφόρα παντός είδους που γέμισαν την πλατεία και τους δρόμους γύρω από το εκκλησάκι. Πολύς κόσμος λοιπόν στον Αη-Γιώργη φέτος μόνο που το πανηγύρι έχασε την ομορφιά του παλιού καιρού

Μετά τη λειτουργία οι περισσότεροι έφυγαν βιαστικά στο χωριό ή για τα Βατερά και μόνο λίγοι έμειναν

Στις 21 του Ιουνίου πραγματοποιήσαμε την καθιερωμένη καλοκαιριάτικη εκδρομή μας, με ποδηλατικό και υποχαλυγικό περιεχόμενο. Επισκεφτήκαμε το μουσείο της Αρχαϊκής Κορινθίου κατώτατης τους χώρους της παλαιού αγαρας, την ειρήνη κλπ. Ξεναγός σε περιορισμένο διεύθυνα χρόνο μας εξηγήσας και μας ξεναγήσας στους χώρους. Και μην φανετε παράδεινε, όταν τη πρώτη φορά ποτέ πρέπει να συγχωριανοί μας επισκέφτηκαν Μουσείο. Οι εντυπωσιακοί τρόποι αρέσανε. Το τελικά επισκεφτήκαμε την παραλία Βραχατού για μπανιό και μετά κάταληξαν στην καταπράσινη Ευριθανή Κορινθίας για φαγητό και ξεκούραση. Ωραία η παρέα με ωραίο φαγητό χώρο και ηματιάδι.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής ΒΡΙΣΑΣ και η Επιτροπή Πολιτιστικών και Εορταστικών Εκδηλώσεων «Ο ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» ευχαριστούν θερμά τους κάτωθι που προσέφεραν εκκλησιαστικά είδη:

1. Δημήτριο και Γεωργία ΒΟΥΧΛΗ καταγομένων από το ΣΚΑΛΟΧΩΡΙ: τρία εξαπέρυγα, πέντε στολές παιδιών, μία αρτοθήκη διανομής αντίδωρου εις τον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής.
2. Τάκη Δ. ΝΙΚΕΛΛΗ: Εικόνα ο «ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ» δια παρεκκλήσιον ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ.
3. Ήλια Μ. ΚΩΣΣΗ: Αρχιερατικό ξυλόγλυπτο θρόνο δια παρεκκλήσιον ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.

Επίσης ευχαριστούμε θερμά τους κάτωθι πατριώτες που μας βοήθησαν οικονομικά δια την κατασκευήν της φωτεινής εψίδας του Αγίου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.

1. Αξιωτάκη Γ. Ιωάννη, δρχ. 10.000
2. Σκιά Κ. Μαρίνο, δρχ. 8.000
3. Ζούρο Π. Ευστράτιο, δρχ. 5.000
4. Πετρά Γ. Πέτρο, δρχ. 4.000
5. Καλδή Φ. Θεόδωρο, δρχ. 3.000

Ομοίως ευχαριστούμε θερμά τον κ. Κρουσταλιό Γ. Παναγιώτη ο οποίος προσέφερε 10.000 δρχ. δια την κάλυψιν των εκδηλώσεων της πανηγύρεως με βιντεοτό Προσεχώς θα δημοσιευθούν και τα ονόματα όλων των δωρητών δια την κατασκευήν του εξωκλησίου «ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ».

ΒΡΙΣΑ 21 ΜΑΪΟΥ 1987

«Μη θησαυρίζετε υμίν θησαυρούς επι της γης, όπου σης και βρώσις αφανίζει, και κλέπται διορύσσουσι και κλέπτουσι...»
(Ματθ. Στ. 19)

Αγαπητοί φίλοι, κ. Δημήτριε και Γεωργία Βουχλή,

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ι. Ναού Ζωοδόχου Πηγής Βρίσας, καθώς και η Επιτροπή εορταστικών και πολιτιστικών

εκδηλώσεων «Ο ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» σας απευθύνουν τις πιο θερμές ευχαριστίες, για την ευγενική σας δωρεά των κάτωθι εκκλησιαστικών ειδών:

- Τρία εξαπέρυγα
  - Πέντε στολές παιδιών
  - Μία αρτοθήκη διανομής αντίδωρου.
- Η δωρεά σας αυτή συγκίνησε εμάς και όλους τους συγχωριανούς. Με την χειρονομία σας αυτή, αποδείξατε τη μεγάλη αγάπη σας, για το μικρό και όμορφο χωριό μας, και νοιώθουμε μεγάλη χαρά.

Πολλές φορές στη ζωή μας, ο Δημιουργός μας δίνει την ευκαιρία να σκεφτούμε πνευματικώτερα, και να υποβληθούμε σε θυσίες, για ωραίους και υψηλούς σκοπούς. Δια της δωρεάς σας αυτής, πετύχατε τέτοιο σκοπό, ώστε κατετέθη αυτή εις την ουράνιαν τράπεζαν, και αποδοθήσεται υμίν ως έργον αγάθον.

Η πνευματική περιουσία του ανθρώπου, είναι ανωτέρα της υλικής. Τα υλικά αγαθά είναι εφήμερα. Γεννιούνται και φθείρονται. Φθείρονται και πεθαίνουν.

Ευχόμαστε στο Θεό, να σας χαρίζει υγεία, χαρά και προκοπή, για ατομική και οικογενειακή ευτυχία.

Ευχόμαστε επίσης, όπως δια των πρεσβειών της Υπεραγίας Ζωοδόχου Πηγής, προς τον Πανάγαθο Θεόν, ανταμείψει την δωρεάν σας, με άφθαρτα και αιώνια αγαθά.

Μεγάλη χαρά θα νοιώσουμε, να σας έχουμε και εφέτος το Καλοκαίρι στο χωριό μας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής

ΚΩΝ/ΝΟΣ Π. ΠΕΤΡΑΣ

Ο Επίτιμος Πρόεδρος

ΙΕΡΕΥΣ ΞΕΝ. ΣΑΜΙΟΣ

Σημείωση: Οι εν λόγω δωρηταί, κατάγονται από το Σκαλοχώρι Λέσβου.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Προς τον σύλλογον
Βρησαγωτών Αθήνας

Αγαπητοί μας φίλοι με μεγάλη μας χαρά λάβαμε την εφημερίδα του συλλόγου. Με καλή πρόθεση θέλω να γράψω δυο λόγια γύρω από την εφημερίδα. Άλλοι την κοιτάζουν και την πάνε στην άλλη άκρη του τραπεζιού, άλλοι την φυλλομετρούν και την παρατάνε και άλλοι την διαβάζουν. Εγώ έτυχε να είμαι απ' αυτούς που την διαβάζουν. Ωραία τα γράφετε για την γενική συνέλευση, το διήγημα «τα μενεξεδάκια της Φρόσως» πράγματι είναι επικαιρό μετά την συμφορά που μας βρήκε τον χειμώνα.

Υπάρχουν αρκετά τυπογραφικά λάθη για τα οποία δεν φταίτε φυσικά εσείς. Γράφετε για κάποιο χορό της νεολαίας που έγινε στο κέντρο «ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙ-

ΟΥ». Βάλατε και αναμνηστικές φωτογραφίες. Ακριβώς αυτήν την ημερομηνία εδώ σ' αυτόν τον τόπο συνέβαιναν τραγικά πράγματα. Εμείς οι μεσήλικες (οι περισσότεροι παππούδες) αφήσαμε γυναίκες και παιδιά, ζώα και κάθε δουλειά και με το χέρι στην σκανδάλη χορεύαμε έναν πρωτότυπο χορό. Τον χορό του ξεπαγιάσματος και της αγωνίας. Δεν ζητάμε κανένα βραβείο από κανέναν. Υπερασπιστήκαμε την γη των προγόνων μας. Μια αναβολή του χορού σας ωστόσο δεν θα έβλαπτε σε τίποτα τον Σύλλογο. Σας είχα στείλει προ καιρού ένα γράμμα γύρω από την ζωή του συγχωριανού μας Γιάννη Λάσκαρη. Δεν το δημοσιεύσατε αλλά ούτε και μου το στείλατε πισω ως απαράδεκτο. Δεν θέλω να πιστεύω ότι θα έχει την ίδια τύχη και αυτό το γράμμα.

Σας χαιρετώ όλους σας φιλικά και εύχομαι κάθε πρόοδο στο σύλλογο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Συμφωνούμε με τον φίλο και τακτικό αναγνώστη και συνεργάτη του περιοδικού μας. Πράγματι η ημέρα ήταν μια δύσκολη ημέρα για την Ελλάδα ολόκληρη και ιδιαίτερα για την ιδιαίτερή μας πατρίδα την Μυτιλήνη. Ήταν σύμπτωση ημερομηνίας που εδώ στην απρόσωπη αν θέλεις Αθήνας όλα κανενίζονται με το ρολόι και το ημερολόγιο. Άλλωστε κανείς δεν πιστεψε ότι ήταν δυνατόν οι γείτονές μας οι Τούρκοι να έφθαναν σε τέτοιο σημείο παραφροσύνης ούτως ώστε να φθάναμε σε πόλεμο. Να είστε σίγουροι όμως πως η σκέψη και ο νους όλων των Βρησαγωτών, όλων των Μυτιληνιών, όλων των Ελλήνων ήταν, είναι και θα είναι κοντά σας.

Όσο για το γράμμα γύρω απ' την ζωή του συγχωριανού μας Γ. Λάσκαρη φίλε Αλέξανδρε σου διαβεβαιώνουμε ότι δεν έφθασε ποτέ στα χέρια μας. Πάντα είμαστε πρόθυμοι για κάθε δημοσίευ-

ση και ως εκ τούτου σε παρακαλούμε να επανέλθεις βέβαιος ότι θα δημοσιευθεί το γράμμα σου.

Με εκτίμηση
ΤΟ Δ.Σ.

Επιστολή

Δια Σύλλογο Βρησαγωτών

Παράκλησή μας είναι όπως μας δοθούν οι τρεις στολές βρακοφόρων δια τον χορό του αγίου Κωνσταντίνου κατά την εορτήν. Επίσης εάν επιθυμείτε δώστε εις τον Στρατήν Μαργαρίτη κύπελλο ή 1500 δρχ. δι' αγοράν κυπέλλου εις τους αθλητικούς αγώνας.

Εκ της Επιτροπής

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Αρραβωνιάστηκαν:

Ο Κώστας Σταυρόπουλος μετά της Αφρούλας Γ. Βάσσου.

Ο Γεώργιος Βαγιάνης μετά της Μυρσίνης Γ. Τριανταφύλλου.

Ο Κώστας Ν. Ψωμάς μετά της Αρετής Ν. Ατλιδάκη.

Ο Νίκος Καπετάνιος μετά της Αθηνάς Στ. Νικέλλη.

ΓΑΜΟΙ

Ο Γεώργιος Φωτεινός μετά της Χρυσούλας Εμμ. Αναστασιάδη.

Ο Μόσχος Φύλαρης μετά της Ευαγγελίας Ι. Πετρέλλη.

Ο Παναγιώτης Δ. Κανέλλος μετά της Ευστρατίας Τζουάννου.

Ο Γεώργιος Ν. Καπτανής μετά της Δέσποινας Γ. Μαυροπλή.

Ο Ευάγγελος Χ. Λαμπρινίδης μετά της Ειρήνης Γ. Δρύμου.

Ο Ιωάννης Παπαϊωάννου μετά της Μυρσίνης Σαμούχου.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Μαρία Παράσχου Σουσαμλή του γένους Ιωάννου Τουλαδέλλη εγέννησε κορίτσι.

Η Σαββία Δ. Συβρή το γένος Γεωργίου Πορτογλή εγέννησε κορίτσι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο Ευστράτιος και η Θεοδώρα Μιαούλη βάπτισαν το γιό τους και τον ονόμασαν Αριστείδη.

Ο Δημήτριος και η Ελένη Μαγγούση βάπτισαν το γιό τους και τον ονόμασαν Αγγελο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Την 16ην του μηνός Ιουνίου απεβίωσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ιάκωβος και ετάφη εις την Ιεράν Μονήν Αγίου Ραφαήλ.

Μαριάνθη Σ. Στεργίου, αιωνόβιος και ευτύχισε να δει εν ζωή τρισέγγονα.
 Στυλιανός Γ. Νικέλλης
 Μυρσίνη Γ. Καλατζή
 Νικόλαος Διαμαντής
 Ειρήνη Κ. Λαμπρινού
 Άννα Π. Κουλαρά
 Ιωάννης Κ. Βάσσος
 Αικατερίνη Ι. Αγγελέρου
 Ελένη Στυλ. Παπαδοπούλου
 Ειρήνη Αποστ. Στρούμπα
 Παναγώτης Γομόπουλος
 Κοσμία Μαρτίνου Ταξειδή
 Ανδρέας Στρούμπας
 Τρύφων Περρής
 Γιαννέλης Δημ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ο κ. και η κ. Πάνος Στέλλα Ξαγοράκη δρχ 1000

Ρένα συζ. Παν Σιγιώρη 1.000 δρχ.

Για να μη δημιουργούνται παρεξηγήσεις και παράπονα, παρακαλούμε όσους επιθυμούν να παίρνουν την εφημερίδα στο χωρίο επώνυμα να μας το γράψουν.

ΑΓΟΡΑ ΑΙΘΟΥΣΑΣ

Ένας από τους στόχους του Δ. Συμβουλίου είναι η αγορά αιθουσας για τη στέγαση του Συλλόγου μας.

Ενισχύσατε οικονομικά την προσπάθειά μας αυτή για να αποκτήσει ο Σύλλογός μας ένα δικό του στέκι, που θα είναι ο τόπος συγκέντρωσης και δράσης όλων των Βρισαγωτών.

Κυκλοφόρησε σε βιντεοκασέτες η Ιερά Πανήγυρις του Αγίου Κωνσταντίνου στο χωριό. Η Ιερή Ακολουθία, η περιφορά της Αγίας Εικόνας οι Αθλητικοί Αγώνες κλπ. Εντύπωση έκανε η ομιλία του πρωταγωνιστή του όλου προγράμματος, αεικίνητου, ακούραστου Γιώργου Μανώλα, καθώς και ο βραδινός χορός στα καφενεία του χωριού. Αξιέπαινη η πρωτοβουλία. Όποιος θέλει να την προμηθευτεί μπορεί να απευθυνθούν στον κ. Γιώργο Μανώλα. Τηλ. (0252) 61226 τιμή δρχ. 4.500.

Κυκλοφόρησε το δεύτερο βιβλίο του λαογράφου συγχωριανού μας και επίτιμου προέδρου του Συλλόγου μας κ. Κώστα Τσέλεκα. Χιουμοριστικό, συνοπτικό, καυτό σε θέματα και περιεχόμενο. Απαραίτητο σε κάθε Βρισαγώτη για παρακαταθήκη στις καινούργιες γενιές.